

Montagevejledning

Origin Plankegulve

Når arkitekturen dikterer ægte storformat.

HØRNING Origin plank produceres af nøje udvalgt træ fra flere hundrede år gamle træer fra danske og tyske skove.

Kvalitet tager tid, og der går op til 2 år fra fældning af træerne, til det færdige gulv er klar til montering. Dette unikke massive gulv leveres i særligt kraftige dimensioner i tykkelser op til 35 mm, bredde op til 40 cm og længder helt op til 16 m.

En enestående gulvløsning, der vil få rummet til at fremstå større og længere.

Origin Plankegulve – Montagevejledning

Generelle forhold

HØRNING Origin Plankegulve har gennemgået en grundig kvalitetskontrol på fabrikken - det er dog vigtigt også at kontrollere for fejl og mangler inden lægningen.

Der holdes en afstand på **10-15 mm** til vægge og faste installationer. Hørning Parket kan levere matchende fodlister, der dækker dette mål. Hvis der ikke ønskes fodlister, kan der afsluttes med en elastisk fuge (i det tilfælde øges afstandsmålet til væggen med 5 mm).

HØRNING Origin Plankegulve må IKKE limes på langsiderne men skal limes over enderne.

Varemodtagelse og kontrol

Foretag grundig kontrol af de modtagne gulve samt evt. tilbehør. Kontroller godset for fejl og mangler inden du kvitterer på fragtsedlen.

Ved levering skal bygningen være lukket, tør og opvarmet samt indeklimaet være under kontrol. Produkterne skal straks bæres indenfor. De må under ingen omstændigheder opbevares udenfor.

Gulvet bæres ind i det rum, hvor det skal monteres. Evt. reklamationer over synlige fejl skal altid ske skriftligt inden montering og senest 8 dage efter modtagelsen. Et monteret gulv er et godkendt gulv.

Forberedelse

Temperaturen i rummene skal være konstant mellem **18-24°C** og den relative luftfugtighed altid 35-65% RF både før, under og efter monteringen. En luftfugtighed under 35% RF, medfører det risiko for revner og skader på trægulvene, hvilket ikke er omfattet af reklamationsretten.

Bygningen skal være lukket og varmeanlæg installeret og i drift. Restfugten i betonundergulv må max. være 85% RF. Alt arbejde, som kan tilføre bygningen fugt, skal være afsluttet inden montering af trægulve påbegyndes, f.eks. murer- og malerarbejder.

Trægulve og evt. lim skal akklimatiseres i uåbnet emballage i de rum, hvor de skal monteres, i **1-2 døgn** eller til gulvenes temperatur modsvarer temperaturen i rummet, hvilket kan vare længere end 48 timer.

Hvis plankerne opbevares ved en luftfugtighed på over 50% RF, vil de kunne optage fugt og derved udvide sig, hvilket senere kan medføre svind.

Svind og udvidelser

Fugtindholdet i trægulve vil altid søge at indstille sig i ligevægt med luftens relative luftfugtighed (RF) og temperatur. Træet optager og afgiver fugt ved ændringer i den relative luftfugtighed. Det sker i alle trægulve, men trægulvets bevægelse i form af svind og udvidelse (kvældning) afhænger af produkttype, træart, tykkelse og overfladebehandling.

I praksis er der ofte brug for at vide, hvor meget et gulvbræt eller et helt gulv svinder eller udvider sig. Som et realistisk gennemsnit for en række almindeligt anvendte massive trægulve af f.eks. fyr, bøg, eg, ask, bilinga og valnød, kan

der i praksis regnes med et middeltal på 2,2 mm pr. meter for en ændring i træets fugtighed på 1%.

Læs mere på www.traeinfo.dk

Gulvvarme

De fleste gulvvarmeanlæg er i dag af en sådan type, at de kan anvendes ved trægulve. Anlæggets fremløb skal være automatisk styret, og det skal give en jævn fordeling af varme på hele gulvarealet.

Varmeanlægget skal lukkes helt ned mindst 1 uge før montering af trægulve påbegyndes. Temperaturen i rummet skal være **18-24** grader både før, under og efter monteringen.

Varmeanlægget åbnes forsigtigt og gradvist tidligst 72 timer efter, at monteringen af trægulvet er afsluttet og på en måde, så temperaturen max. øges med 3 grader i døgn.

Overfladetemperaturen på gulvet må aldrig overstige 27 grader - heller ikke under tæpper eller møbler. Højere temperatur øger risikoen for skader i trægulvet som følge af større bevægelser i træet i form af svind og udvidelser, hvilket ikke er omfattet af reklamationsretten.

Ved gulvvarme er det typisk, at de mellemrum der altid er mellem plankerne, bliver en anelse større i fyringssæsonen, end hvis der opvarmes ved hjælp af radiatorer.

Generelt vedr. montering

Hvis arbejdet pågår over flere dage, er det vigtigt at lukke evt. åbnede pakker, så de er forsegledede indtil arbejdet genoptages.

Bland plankerne efter udseende så helhedsindtrykket bliver harmonisk. Der kan ikke reklameres over synlige fejl eller mangler efter montage.

Første planke lægges med noten mod væggen og en afstand til væggen på 10-15 mm. Brug midlertidige afstandsklodser. Det overskydende stykke gulvplanke fra første række anvendes som begyndelse i næste række, hvilket giver forskudte samlinger. Der skal være min. 60 cm mellem endestødene i 2 tilstødende rækker planker.

Husk at holde 2 mm afstand mellem alle gulvplanker med en bredde på 300 mm eller mere.

Vær meget omhyggelig med at presse planken helt ned mod underlaget når der skrues eller limes. Anvend altid slagklods eller slagskinne.

Ved planker der krummer, kan det være nødvendigt at kile plankerne på plads. Kontroller rethed på langs af rækken med en snor. Gentag kontrol for mindst hver femte række.

Evt. overskydende lim tørres omgående væk med en hårdt opvredet klud. Afdæk gulvet efterhånden som det lægges for at undgå tilsmudsning. Ved montering af den sidste række gulvplanker tilpasses plankerne således, at der er taget højde for min. 10-15 mm afstand til vægge og faste installationer.

Origin Plankegulve – Montagevejledning

Udskæring til radiatorrør o.l.

Opmål og marker rørets placering i den pågældende planke. Bor igennem planken. Husk at der min. skal være 10 mm luft hele vejen rundt om røret. Skær planken over i centrum af hullet. Saml plankerne omkring hullet, lim-samlingerne og sørg for understøtning. Hvis det er muligt, kan der også udskæres en trekant på bagsiden af planken, hvorefter planken sættes på plads, og trekanten limes i. Når planken sættes ind, kan der evt. anvendes et koben. Pas på ved gipsvægge!

Efter endt gulvlægning fjernes afstandsklodserne, men gulvet bør ikke tages i brug, før limen er tør. Afdæk til sidst med gulvpap for at beskytte gulvet, hvis der ikke slibes og overfladebehandles med det samme. Ved fuldlimede gulvplanker skal limen dog hærde i min. 48 timer, inden der må slibes.

Montering på strøer

Opklodsning af strøer kan udføres med plastklodser og kiler. Ved risiko for opstigende fugt fra undergulvet udlægges en 0,20 mm plastfolie, som tapes med 20 cm overlæg. Opklodningsafstande for gulvstrøer afhænger af belastningsniveauet på gulvet, strødimensioner og strøtype. Vi henviser til TRÆ 64 for detaljerede anvisninger.

Den første og sidste strørække lægges med 50 mm afstand til væggen. Anden strørække lægges med max. 40 cm (c/c) afstand til første række. Strøerne udlægges med en centerafstand, som afhænger af belastningsniveauet på gulvet og gulvets tykkelse. Se skema med indikationer af maksimale centerafstande: **Der henvises endvidere til Træfakta 64.**

Gulv-tykkelse	Almindelig bolig	Mindre butikker	Større forsamlingsrum
21-22 mm	60 cm	49 cm	42 cm
24-28 mm	72 cm	59 cm	50 cm
30-35 mm	95 cm	77 cm	67 cm

Strøerne skal ligge helt plant +/- 2 mm pr. 2 m. Strøerne skrues til opklodsningen. Afstand fra strøender til vægge skal være 10 mm.

Plankerne bores, skrues og proppes oppefra. Der benyttes et 15 mm propbor, og der bores et 10 mm dybt hul 4-5 cm fra hver kant. Sørg for at hullerne sidder lige, og der ikke forekommer opflosninger. Plankegulvene fastskrues med en selvskærende træskrue (21-25 mm: 5x50 mm. 28-35 mm: 5x60 mm).

Når hele gulvet er lagt, støvsuges hullerne, og propperne fastlimes med fugtbestandig PVCa-lim. Proppernes åreforløb bør følge plankernes. Limen skal godt rundt i siderne. Overskydende prop slibes af med en lille båndpudser - ikke med stemmejern.

Plankerne kan alternativt skrues fordækt i fersiden i hver strø. Planker med en bredde **over 300 mm** skal dog altid skrues oppefra og proppes. Langs vægge skrues og proppes altid oppefra uanset plankernes bredde.

Ved skruring i planketykkelserne 21-25 mm anvendes 48 mm PTS gulvskrue, 1 stk. per strø. Ved 28-35 mm anvendes PTS 61 skrue eller PWS 62/80 mm gulvskrue. Vinklen skal altid være 45 grader.

Der skal være mindst 600 mm afstand mellem 2 samlinger. Flyverstød må ikke forekomme i to tilstødende plankerækker inden for samme strøfag. Der skal mindst være én gennemgående planke efter hvert flyverstød. *HØRNING Origin Plankegulve må IKKE limes på langsiderne men skal limes over enderne.*

Planker i faldende længder er forsynet med fer og not på alle fire sider og kan derfor samles mellem strøerne (flyverstød). Der kan altid renskæres og samles midt på bjælkelag/strø.

Montering på beton eller tyndpuds

Ved undergulve af beton eller tyndpuds skrues plankerne oppefra og proppes. Betonen skal være helt plan, dvs. max +/- 2 mm over 2 m målt med en retholt.

Anvend fx kiler til at justere plankernes retning i 1. række.

Husk at holde 2 mm afstand mellem **gulvplanker i eg** med en bredde på 300 mm eller mere.

Ved skruring bores et 10 mm dybt hul, 4-5 cm fra hver kant, med et 15 mm propbor. Sørg for at hullerne sidder lige, og der ikke forekommer opflosninger. Derefter bores et 50 mm dybt hul med et 6 mm betonbor i betonen, og hullet støvsuges. 21-25 mm plankegulve fastskrues med en 5x50 mm selvskærende spunskrue med delgevind og en 6x30 mm dyvel. 28-35 mm plankegulve fastskrues med 5x60 mm spunskrue med delgevind og 6x30 mm dyvel. Afstand mellem propper: 70-90 cm. Ved gulvvarme: Pas på ikke at bore eller skrue i varmeslangerne.

Ved limning fuldlimes på ren og stabil beton. Ved beton med max **85%** restbyggefugt kan plankerne limes direkte på med HØRNING MS Flexlim. Anvend limspartel nr. 6. Forbrug: Ca. 1 liter pr. m². Husk at afrense betonen for optimal vedhæftning.

Restfugten i betonundergulv må max. være 85% RF. Undergulvet skal være fugtisolert, og opstigende eller indtrængende fugt skal forhindres. Ved usikkerhed eller restfugt i undergulvet over 85% RF, skal gulvet forsynes med velegnet fugtspærre. Dette skal afstemmes med producentens anvisninger.

Påfør ikke mere lim end lægningen kan foretages indenfor 20 minutter. Montering foretages i den våde lim. Der må ikke presses lim op mellem plankerne, og der må IKKE limes i fer og not.

Planker med en bredde på 300 mm eller mere skal på bagsiden, under hver nederste notlæbe, fases med ca. 5 mm skrå fas, så limen ikke presses op i fer- og notsamlinger ved limning.

Ved limning er det vigtigt, at plankerne under lægningen løbende belastes med min. 10 kg. pr. m², indtil limen er helt

Origin Plankegulve – Montagevejledning

hærdet, særligt ved kanter og ender, for derved at sikre optimal vedhæftning til underlaget. HØRNING MS Flexlim skal tørre i min. 48 timer, inden evt. afslibning og overfladebehandling påbegyndes.

Montering på eksisterende gulv

For at opnå den rette planhed skal undergulvet rettes op ved afhøvling, udspartling eller evt. med en plade. Plankerne kan skrues eller limes. Der skal være helt renset for evt. fedt og snavs inden evt. limning.

Det eksisterende gulv skal være stabilt og uden knirkelyde. Om nødvendigt efterskrues. Det eksisterende gulv skal være plant +/- 2 mm pr. 2 m, målt med en retholt.

Husk ved skruring at lægge gulvpap (500 g pr. m²) mellem de 2 gulve.

Montering på plade

HØRNING Origin Plankegulve kan lægges på min. 22 mm krydsfiner eller spånplade. Pladegulvet skal være helt plant, dvs. max. +/- 2 mm over 2 m, målt med en retholt. Ved undergulv af træbaseret plade kan plankerne skrues eller fuldlimes.

Udlægningen af pladegulvet udføres efter pladeproducentens anvisning. For at dæmpe trinlyde udlægges der en 500 g gulvpap eller trinstøjsdæmpende materiale mellem plade og gulvplanker (kun ved skruring).

Skruring på plade foretages principielt ligesom skruring på strøer (beskrevet tidligere i denne vejledning). Dog anvendes følgende skrueer ved skruring og propning oppefra: Ved 21-22 mm gulvplanke bruges en 5x30 mm træskrue, ved 24-25 mm bruges en træskrue på 5x35 mm, og ved 28-35 mm bruges en 5x40 mm træskrue. Ved fordækt skruring bruges PTS 48 skrue eller PWS 62/80 mm gulvskrue. Skruaefstande bør holdes på 400-500 mm.

Overfladebehandling af gulv

Efter lægning skal gulvet slibes. Det er vigtigt, at afslibningen foretages professionelt. Inden arbejdet udføres, skal bygningen være lukket og tør, og der skal være konstant varme på bygningen.

Under hele udførelsen skal temperaturen ligge mellem 18 og 22°C og luftfugtigheden mellem 35 og 65% RF. Er der gulvvarme, skal overfladetemperaturen sænkes til normal rumtemperatur (20-21°C). Gulvtemperaturen må først gradvist hæves igen 5 døgn efter, at overfladebehandlingen er udført.

Der bør afdækkes ind til tilstødende lokaler, idet afslibning støver. Inden afslibning påbegyndes, skal gulvet være helt fri for fedt, mørtelklatte, spartelmasse, lim, maling, silikone etc.

Finslibning **anbefales foretaget** med en bånd- og valsliber, først med korn 60, dernæst 80 og så med korn 100. Afslutningsvis afslibes gulvet med en rondelsliber med korn 100 eller 120 - afhængig af træets hårdhed. For at sikre at evt. slibespor kan fjernes, bør der højst springes én kornstørrelse over. Finslibning foretages på langs af plankerne.

Alternativt kan gulvet slibes i den retning, hvor lyset kommer fra.

Efter endt slibning skal såvel gulvflader som tilstødende vandrette flader (fodpaneler, vindueskarme etc.) støvsuges omhyggeligt for at undgå urenheder i den efterfølgende overfladebehandling.

Efter slibning behandles med lak, olie eller lud + olie (afhængig af træsort). Behandlingen bør foretages uden påvirkning af træk og sol, da dette kan give en uensartet udtørring.

Efter montering

Ved fuldlimede gulve eller gulve limet i fer/not må gulvene ikke betrædes før tidligst 48 timer efter montering, så limen er fuldt hærdet.

Afstandskiler fjernes efter 48 timer, så limen er fuldt hærdet.

Slibning af ubehandlede gulve kan tidligst påbegyndes 48 timer efter monteringen afhængigt af de klimatiske betingelser i rummet.

For det bedste resultat, bør der udlægges kontorstoleunderlag under kontorstole. Alle stole- og bordben samt andre genstande, der kan ridse eller give mærker i overfladen, skal forsynes med filtdupper. Husk at efterse filtdupperne løbende og udskift dem, hvis de bliver slidt. Vær opmærksom på at latexholdige dupper, måttebagsider og sorte gummihjul kan misfarve overfladen på trægulvet.

Evt. oliering eller lakering af gulvene efter montering udføres iht. producentens anvisninger, og det skal sikres, at olien eller lakken er helt hærdet, inden gulvet afdækkes eller betrædes.

Beskyt altid gulvet omhyggeligt med gulvpap eller andet velegnet materiale. Foregår der yderligere bygningsarbejder i rummet efter montering og evt. overfladebehandling, skal gulvet beskyttes særligt omhyggeligt mod tilsmudsning og trykmærker.

HØRNING anbefaler, at olierede gulve altid efterbehandles med plejeolie for det bedste resultat. Olierede gulve må ikke vaskes eller tilføres vand før min. 14 dage efter montering/seneste oliering, da olien hærdes ved kontakt med luften efter montering. Brug altid små mængder vand!

Lakerede gulve vaskes med neutralt vaskemiddel med en hårdt opvredet klud.

Rengør altid gulvet omhyggeligt inden ibrugtagning.

Undgå enhver form for tilsmudsning. Brug måtter ved indgangsdøre o.l.

Undgå skader på trægulvet: Sæt filt eller dupper under stole og møbler, anvend køreplader under kontorstole osv.

Støvsug og rengør gulvet løbende efter ibrugtagning.

Origin Plankegulve – Montagevejledning

Monteringsvejledningen er baseret på mangeårige erfaringer og tilgodeser de mest normale forhold i de fleste bygningskonstruktioner.

Hørning Parket påtager sig ikke noget juridisk ansvar i forbindelse med denne vejledende information. Hvis du er usikker på, hvordan gulvet skal lægges så kontakt Hørning Parket.